

INFORMACE

Tomáš Lechner, Pavel Mates

E-Government v evropském prostředí¹⁾

1. Úvod

E-Government jako aplikace informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě je nedílnou součástí transformačního procesu veřejné správy již od 90. let minulého století, přestože vlastní pojem e-Government se začal prosazovat až na přelomu tisíciletí. Podle R. Heekse lze e-Government definovat jako všechna použití informačních a komunikačních technologií ve veřejném sektoru²⁾. S. Bhatnagar chápe e-Government jako použití informačních a komunikačních technologií ve vztazích mezi veřejnou správou a soukromoprávními subjekty, ve funkcích veřejné správy na všech úrovních demokratického procesu (e-Demokracie) a v neposlední řadě v nabídce elektronických služeb (elektronické veřejné služby)³⁾.

V materiálech OECD⁴⁾ je e-Government vymezován jako použití elektronických komunikací, zejména Internetu, jako nástroje pro dosažení lepší správy. V různých dokumentech Evropské unie se akcentuje především jeho obsahová stránka, když je definován jako soustava rozmanitých úkolů, které se zabývají elektronizací výkonu orgánů veřejné moci. V České republice se nejčastěji užívá definice, podle níž v případě e-Governmentu jde o proces transformace vnitřních i vnějších vztahů veřejné správy pomocí informačních a komunikačních technologií s cílem optimalizovat interní procesy⁵⁾.

Nelze ovšem přehlédnout, že e-Government, často úzce souvisí i s dalšími procesy výkonu veřejné moci, které jsou zahrnovány pod širší pojem vládnutí. Byť nejde o totéž a vládnutí je pojem širší, je nutno jeho roli i v těchto souvislostech zmiňovat, protože se podílí na tom, že elektronické vládnutí, jakožto součást demokratizace, může být uskutečňováno; příkladem v tomto směru jsou elektronické volby.

V právním státě veřejná správa těsně souvisí s právem, především pak s právem

¹⁾ Článek byl zpracován s podporou projektů IG508010 a IG508012.

²⁾ HEEKS, R. *Implementing and Managing eGovernment: An International Text*. London: SAGE Publications Ltd., 2006 s. 2.

³⁾ BHATNAGAR, S. *Unlocking E-Government Potential: Concepts, Cases and Practical Insights*. New Delhi, India: SAGE Publications Pvt. Ltd, 2009, s. 2-4.

⁴⁾ Viz OECD. *E-Government for Better Government*. Paris: OECD, 2005, str. 11; OECD. *The role of e-Government for Europe's future*. Brussel: OECD, 2003.

⁵⁾ MATES, P., SMEJKAL, V. *E-government v českém právu*. Praha: Linde Praha, 2006, s. 9.

správním. O. Gohin⁶⁾ k tomu říká, že jde o dva základní principy: výkon veřejné správy na základě legality, který je základní podmínkou, a výkon mimo právo, jež je chybný a nesprávný.

Od toho se odvíjí i příslušné možnosti a přístupy pro oblast e-Governmentu, který je úzce spjat s reformou veřejné správy, která je permanentním procesem.

Právě proto, že při přístupu k e-Governmentu je tak podstatný právní rámec, je nutno se věnovat na prvním místě právní úpravě a základním institutům, jež musejí být definovány, aby mohlo k zavádění informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě vůbec docházet.

Z hlediska legislativně technického je právní úprava této oblasti značně komplikovaná, protože je třeba převést do právní terminologie výsostně specializovanou oblast. Situaci přitom nelze řešit konstatováním, že jde o záležitosti určené odborníkům (typicky zákon o základních registrech). Současně z hlediska fungování e-Governmentu jsou mnohdy významné záležitosti technologické povahy, které v podstatě vůbec nelze v právních předpisech zachytit.

2. Právní rámec e-Governmentu

V zásadě lze právní předpisy, které regulují e-Government v evropských zemích rozdělit do dvou oblastí:

- speciální zákony, které se přímo týkají elektronických nástrojů, jako například zákon o elektronickém podpisu nebo zákon o základních registrech,
- změny v obecných procesních předpisech, které umožňují využití zavedených institutů.

V zemích Evropské unie vstupuje do hry také komunitární právo a v tomto ohledu lze za základ právního rámce e-Governmentu považovat:

- Směrnici Evropského parlamentu a Rady 99/93/ES ze dne 13. prosince 1999 o zásadách Společenství pro elektronické podpisy;
- Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2003/98/ES ze dne 17. listopadu 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru;
- Směrnici Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně jednotlivců v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a dále Úmluvu o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat č. 108, vyhlášenou pod č. 115/2001 Sb.

V širším smyslu sem náleží také tzv. rámcová směrnice o elektronických komunikacích 2002/21/EC. Do českého právního řádu byly uvedené směrnice implementovány v rámci zák. č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů, zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, zák. č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a zák. č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích. Zmínit je třeba též zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, vše ve znění pozdějších předpisů a v neposlední řadě zákon

⁶⁾ GOHIN, O. *Les institutions administratives*. Paris: L. G. D. J., Paris 2006, 5, s 35.

č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů, které ovšem komunitární právo neimplementují.

Zákon o elektronickém podpisu je fundamentální, neboť umožňuje, aby jeden ze základních instrumentů veřejné správy – veřejná listina – existoval v elektronické podobě. Zavádí institut uznávaného elektronického podpisu, který je obdobou vlastnoručního podpisu transformovaného do elektronické podoby. Nicméně realita elektronické veřejné listiny ještě neznamená jeho skutečné používání v rámci procesů ve veřejné správě. Proto musí být v souvislosti s e-Governmentem novelizovány také procesní předpisy.⁷⁾ Zavádění elektronických procedur do veřejné správy znamená ve většině případů duplikaci stávajících možností a nikoliv jejich plnou transformaci do elektronické podoby. Proto také v procesních právních předpisech zůstávají zachovány původní postupy (např. podání v listinné podobě nebo ústně do protokolu) a nové elektronické formy jsou pouze přidávány jako další alternativy.⁸⁾ Lze to považovat za důsledek faktu, že nástroje e-Governmentu nejsou všeobecně dostupné a nepochybně tomu tak ještě delší dobu bude, takže je nutno dát i skupině „digitálně vyloučených“ přístup k právu.

Otázkou však zůstává, jaké je jejich reálné zastoupení? Tedy kolik procent podání je dále vůči orgánům veřejné správy činěno klasickými způsoby a kolik procent podání je činěno elektronickými metodami? V této oblasti je překvapivě málo statistických dat, nicméně je z nich patrné, že časem vzrůstá míra zastoupení elektronických postupů na úkor snížení poměrného zastoupení předchozích klasických metod.

3. Významné atributy e-Governmentu

V počátcích rozvoje e-Governmentu se objevovaly optimistické prognózy, že Internet může změnit způsoby vládnutí, nicméně k žádným převratným změnám zatím nedošlo.

K sociálním aspektům projektů e-Governmentu patří také problematika označovaná jako digitální vyloučení, která se odvíjí z toho, že elektronické služby může využívat pouze občan, který má jednak prostředky pro elektronickou komunikaci sám k dispozici a navíc dostatečné znalosti a schopnosti těchto služeb využívat. Aktuální statistické výsledky mimo jiné ukazují, že procento obyvatel využívajících služeb e-Governmentu je vždy menší než procento obyvatel s dostupným Internetem. Podle údajů Českého statistického úřadu⁹⁾ použilo v roce 2010 ve vztahu k orgánům veřejné správy v České republice komunikaci prostřednictvím Internetu bezmála dva miliony osob, tedy 22,4 % z celkového počtu jednotlivců ve věku 16 a více let, z nichž přes 750 tisíc komunikovalo e-mailem. To nejsou čísla nijak oslnivá, nicméně

⁷⁾ Tak byl např. v roce 2002 novelizován tehdy platný správní řád, a to právě pokud jde o možnost činit podání zaručeným elektronickým podpisem (zák. č. 226/2002 Sb.).

⁸⁾ Viz k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 8 As 31/2011-91.

⁹⁾ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Využívání ICT ve vztahu k veřejné správě – Jednotlivci*. [cit. 2011-04-15]. Dostupné na [www: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/vyuzivani_ict_ve_vztahu_k_verejne_sprave_jednotlivci](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/vyuzivani_ict_ve_vztahu_k_verejne_sprave_jednotlivci).

jde o stále stoupající trend. Na evropské úrovni je problém digitálního vyloučení silně vnímán, a to tak, že jeho řešení se stalo klíčovou součástí Digitální agendy pro Evropu¹⁰⁾. Problém digitálního vyloučení lze do určité míry řešit vytvořením tzv. asistovaného přístupu. Ten je použit např. pro elektronická podání vůči živnostenským úřadům v České republice, která lze realizovat prostřednictvím kontaktních míst veřejné správy realizovaných dle zákona o informačních systémech veřejné správy a nazývaných Czech POINT.

V literatuře jsou uváděna čtyři vývojová stádia e-Governmentu. První stadium je označované jako „Webová prezentace“, kdy jednotlivé organizace veřejné správy poskytují pasivně elektronické informace. V druhém stádiu nazývaném „Omezená interakce“ dochází ke komunikaci zejména prostřednictvím běžných e-mailů. Pro třetí stupeň, označovaný jako „Transakční přístup“, je typické vytváření specifických aplikací pro důvěryhodné elektronické doručování a realizaci podání, jinými slovy vláda implementuje nástroje, které slouží veřejnosti k snazšímu přístupu k veřejným službám, ale nepoužívá Internet jako nástroj systémové transformace. Poslední stádium tzv. „Interaktivní demokracie“ znamená integrované elektronické služby zahrnující všechny elektronické transakce včetně elektronických plateb, vybudované portály poskytující různé elektronické služby s posílenou odpovědností a prvky přímé demokracie.

S rozvojem elektronizace a informatizace veřejné správy souvisí také dynamický vývoj konceptu občanství, který popisuje M. Lips, jež dochází k pojmu e-občan („e-citizen“). V rámci rozvoje přístupu občanů k elektronickým službám veřejné správy se do popředí dostává otázka identifikace jedince na Internetu. Má-li se tedy koncept e-občan rozvíjet, musí získat jasnou, jednoznačně prokazatelnou, běžnými prostředky neprolomitelně ověřitelnou a bezpečnou elektronickou identitu. Jako příklad v tomto směru lze uvést přístupové údaje podle zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů nebo identifikátory fyzických osob podle § 9 zákona o základních registrech.

Dalším neopomenutelným atributem e-Governmentu je problematika elektronických dokumentů, zejména pak jejich dlouhodobé archivace, která má nejen technický, ale i právní rozměr. Ten vychází zejména z krátkodobé „životnosti“ kvalifikovaných certifikátů, na nichž jsou založeny uznávané elektronické podpisy. I mezi úkoly Digitální agendy pro Evropu patří řešení tohoto problému, které směřuje ke konceptu elektronických podpisů s prodlouženou možností ověřování. Tento koncept je navíc podložen Rozhodnutím Evropské komise 2011/130/EU ze dne 25. února 2011, kterým se stanoví minimální požadavky na přeshraniční zpracování dokumentů elektronicky podepsaných příslušnými orgány podle směrnice 2006/123/ES Evropského parlamentu a Rady o službách na vnitřním trhu. Nicméně stále ještě jsou zde nedořešené praktické aspekty celkové implementace rozšířených elektronických podpisů, jako jednoho z možných řešení právní stránky problematiky dlouhodobé archivace elektronických dokumentů.

¹⁰⁾ NASH, P. E-participation: looking beyond skills and realising public value. *European Journal of ePractice* č. 12/2011, roč. 5, s. 79-86.

4. Příklady realizace e-Governmentu

E-Government je především reálným faktickým procesem, který se odehrává v určitém právním rámci, někdy jen velmi obecném, kdy se lze odvolat spíše na právní principy, jakými je správa, jakožto služba společnosti.

První projekty realizované v rámci e-Governmentu se týkaly zejména dvou oblastí: rozvoje komunikační infrastruktury a související podpory rozvoje informační společnosti – viz např. evropský projekt IRISI, nebo německý projekt MEDIA@Komm¹¹⁾ nebo české projekty realizované v rámci Společného regionálního operačního programu v rámci opatření Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech¹²⁾ a vytváření statických webových stránek. Teprve následně dochází k rozvoji elektronické komunikace, která by měla, a v některých případech musí být, po právní stránce podložena alespoň existencí zákona o elektronickém podpisu.

Specifické postavení mohou mít centralizované portály veřejné správy (u nás je to Portál veřejné správy, jehož správcem je Ministerstvo vnitra podle zákona o informačních systémech veřejné správy) jako integrovaná řešení, která neobsahují pouze statické informace, ale nabízejí i další elektronické služby, např. publikování věstníků ústředních správních orgánů, Sbírku zákonů, přístup k informacím o průběhu legislativního procesu v Parlamentu a mnoho dalších.

V rámci snah o personalizaci přístupů k informacím je možno zmínit služby aktivně rozesílaných, tedy vyžádaných (či objednaných) informací. Po technické stránce může jít např. o informace o nových publikovaných údajích, jejichž rozesílání je realizované prostřednictvím nastavených služeb RSS kanálů (např. vydání právních předpisů obcí). Nebo jde o informační systémy poskytující důležité aktuální informace v době mimořádných událostí, které jsou realizované pomocí hromadného rozesílání SMS zpráv.¹³⁾ Např. v Turecku funguje právní informační SMS systém, který poskytuje notifikační službu pro občany v rámci jednotlivých soudních řízení¹⁴⁾.

Stále vyhledávanější jsou rezervační služby, které již znamenají vzájemnou interakci mezi veřejnou správou a soukromoprávními subjekty a slouží pro podporu běžného výkonu veřejné správy tím, že umožňují sjednání schůzky pro vyřízení určité konkrétní záležitosti na úřadě na určitý čas. V České republice jsou tyto služby využívány zejména v agendách dopravně-správních.¹⁵⁾

¹¹⁾ SIEGFRIED, T. *E-government in Germany* in Nixon, P. G., Koutrakou, V. N. (Eds.) *E-Government in Europe: Re-booting the state*. Oxon: Routledge, 2007.

¹²⁾ Best practices v rámci SROP, Opatření 2.2 Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech. [cit. 2011-01-08]. Dostupné na WWW: <http://www.projekt-boks.cz/bestpract.htm>.

¹³⁾ MELICHAROVÁ, I., HUDEČEK, J., LECHNER, T. Hromadné rozesílání SMS zpráv nejen v době krize. Hradec Králové 4. 4. 2011 – 5. 4. 2011, In: ŠUSTEKOVÁ, E., (eds) *ISSS – Internet ve státní správě a samosprávě*. Praha: Triada, 2011, s. 128-130.

¹⁴⁾ ÇAM, A. R. SMS information system: Mobile access to justice. *European Journal of ePractice* č.10/ 2007, roč. 4, s. 35-41.

¹⁵⁾ TOMALA, J., RUBINA, M. Praktické zkušenosti z realizace a pilotního provozu informačního systému pro komunikaci občana s úřadem – IS e-SMO. Hradec Králové 2. 4. 2007 – 3. 4. 2007, In: ELIAŠ, A., BOGOCZOVÁ, D. (eds.). *ISSS – Internet ve státní správě a samosprávě*. Praha: Triada, 2007, s. 243-247.

Při komunikaci s veřejnou správou bývá podstatná identifikace daného subjektu. Po technické stránce jsou proto podání realizována buď prostřednictvím centralizovaných řešení, jimž předchází proces registrace¹⁶⁾, nebo prostřednictvím technologií na regionální či lokální úrovni, např. při podání vůči územním samosprávným orgánům. Pokud jde o Českou republiku, používají se pro identifikaci subjektu obecně specifikované autentizační prvky zejména v podobě kvalifikovaných certifikátů vydaných akreditovanými poskytovateli certifikačních služeb (§ 2 zákona o elektronickém podpisu, zák. č. 227/2000 Sb.). Vlastní komunikace pak probíhá prostřednictvím e-mailů, přičemž stále častěji jsou v přílohách posílána data jako výstupy webových formulářů (např. § 129 zák. č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, ve znění pozdějších předpisů).

Protože však e-mail má celou řadu nevýhod plynoucích z obecných vlastností tohoto komunikačního kanálu, mezi které patří zejména negarantované doručení, budují některé státy složitější komunikační nástroje. V České republice je jím informační systém datových schránek (§ 14 zák. č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů), v Rakousku systém „e-Zustellung“ a na evropské úrovni se připravuje projekt SPOCS. Tyto systémy umožňují důvěryhodné doručování podobných vlastností, jaké mají klasické poštovní služby, tj. s garancí doručení třetí nezávislou osobou a se zachováním listovního tajemství, jež je součástí listin základních práv a svobod nebo přímou součástí jednotlivých ústav evropských států.

V rámci orientace na občany jako zákazníky a uživatele veřejné správy se objevují snahy o zřízení „front office“ veřejné správy, a to zejména v podobě tzv. kontaktních míst veřejné správy, která by měla soukromoprávním subjektům poskytovat maximálně komplexní služby. Technická realizace je možná právě jen za využití nástrojů e-Governmentu, nicméně vzhledem k tomu, že tato kontaktní místa mají primárně podobu reálných (nikoliv virtuálních) úřadoven, a tedy že jejich součástí jsou asistentské pozice, nevznůstá jejich realizací problém digitálního vyloučení. Naopak tímto způsobem lze vlastně zprostředkovat služby e-Governmentu i občanům, kteří nemají přístup k Internetu anebo nedisponují dostatečnými schopnostmi či znalostmi pro jeho využití. E-Government v tomto případě slouží zejména v roli podpůrné infrastruktury, která umožňuje příslušné pozici „front office“ úředníka nabízet širší a komplexnější přístup ke službám veřejné správy, než by tomu bylo bez možností e-Governmentu. V České republice je projekt kontaktních míst veřejné správy s asistentskou pozicí nazýván Czech POINT¹⁷⁾ a např. v Maďarsku jde o spojení sítě „eCounsellors“ s „eHungary points“¹⁸⁾.

¹⁶⁾ Příkladem v tomto směru může být podání v oblasti správy daní podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, realizované přes daňový portál.

¹⁷⁾ Právní základ Czech Pointu je obsažen v § 8a následujících zákona o informačních systémech veřejné správy (viz k tomu ČEBIŠOVÁ T: Czech Point – nový fenomén v české veřejné správě, *Právní rozhledy* č. 12/2008, sr. 447 an.).

¹⁸⁾ FEJER, A., POSFAI, M. The eHungary program 2.0 – building an army of ecounsellors to fight against digital illiteracy. *European Journal of ePractice* č. 3/2008, roč. 2, s. 14- Projekt CzechPOINT. [cit. 2011-04-10]. Dostupné na WWW: <http://www.czechpoint.cz>.

Mezi ryze centralizované projekty pak patří realizace základních registrů veřejné správy. Po právní stránce vycházejí tyto projekty primárně z různých dílčích informačních systémů veřejné správy, nicméně jejich význačné postavení si vynucuje speciální právní úpravu¹⁹⁾. Ačkoliv se jedná o projekty, jež primárně fungují uvnitř veřejné správy, zvyšují tyto projekty kvalitu výkonu veřejné správy ve smyslu zjednodušení procesních úkonů, neboť fyzická osoba ani právnická osoba nemusí prokazovat opakovaně údaje poskytované ze základních registrů jako referenční, čímž dochází k pozitivnímu působení směrem k soukromoprávním subjektům. V České republice je schválena příslušná právní úprava a probíhají realizační kroky, které však mají oproti původnímu plánu určité zpoždění.

Další kategorií projektů e-Governmentu je online poskytování informací z informačních systémů jednotlivých orgánů a institucí veřejné správy. Technicky jde o projekty realizované prostřednictvím portálových řešení, která jsou buď přímo napojena na informační systémy jednotlivých institucí veřejné správy, nebo využívají principu datových skladů. Ve Francii je takový systém realizován v rámci „penzijních kont“ jednotlivých občanů (viz projekt ADELE), v České republice jde např. o projekt poskytující dálkovým přístupem přehled o průběhu řízení u Českého úřadu zeměměřického a katastrálního.

Ještě o stupeň výše v potřebě přesné elektronické identifikace jsou projekty elektronických voleb. Zde je potřeba identifikace jednotlivých osob velmi zásadní avšak spojená s potřebou anonymizace směrem k výsledku hlasování. Tedy je třeba technicky zajistit, aby mohly hlasovat pouze k tomu oprávněné osoby a tyto pouze jednou, ale aby na druhou stranu nebylo možné vysledovat, kdo jakým způsobem hlasoval. Po technické i legislativní stránce proto tyto projekty patří z hlediska e-Governmentu k nejobtížnějším.

Příkladem, kde dochází ke kontaktům mezi e-Governmentem a elektronickým vládnutím je elektronická legislativa a elektronická sbírka zákonů. Jde o aplikaci informačních a komunikačních technologií jednak do přípravy právních předpisů a jednak do oblasti publikování právních předpisů. Celkově mají tyto projekty výrazný vliv na rozvoj e-Demokracie a přispívají také k naplňování principů právního státu²⁰⁾. V České republice jsou tyto projekty ve stádiu příprav, zatímco na úrovni Evropské unie již 16 států zavedlo závazné elektronické vyhlašování právních předpisů a 5 z nich dokonce zcela opustilo vydávání listinné sbírky²¹⁾. Lze říci, že v České republice si tento projekt razí cestu poměrně klopotně, což je nepochyb-

¹⁹⁾ RIEGER, P., MATES, P. Zákon o základních registrech – přínos k rozvoji e-Governmentu. *Správní právo č.5/ 2010*, roč. 43, s. 295–313. V současné době jsou v rámci Evropy již tyto projekty realizovány v Rakousku, Belgii, Nizozemí, Švédsku, Finsku, Norsku, Dánsku a Estonsku.

²⁰⁾ MATES, P., LECHNER, T. Vybrané možnosti využití informačních a komunikačních technologií při tvorbě právních předpisů. *Správní právo č. 7-8/2009*, roč. XLII, Legislativní příloha s. LXVI–LXXVI.

²¹⁾ GOLLA, A. Projekty eSbírka a eLegislativa – modernizace tvorby práva a přístupu k právu v ČR a EU. Hradec Králové 4. 4. 2011 – 5. 4. 2011, In: ŠUSTEKOVÁ, E., (eds) *ISSS – Internet ve státní správě a samosprávě*. Praha: Triada, 2011, s. 128-130.

ně ovlivněno nejen nedůvěrou značné části byrokratického aparátu, ale i nechutí přijímat změny tohoto druhu, což lze říci, že platí obecně pro celý e-Government.

6. Shrnutí

E-Government se stal jedním z nejvýznamnějších fenoménů veřejné správy 21. století. Vzhledem k tomu, že je výrazně spjat s výpočetní technikou, vyžaduje si speciální právní úpravy, které se ovšem stále nutně prolínají s regulací klasických, tradičních institutů. Jeho realizace se samozřejmě děje v právním rámci, nicméně jednotlivé postupy jsou nutně výrazně závislé na technologické stránce a v tomto ohledu se výrazně liší od klasických procedur. Jeho další realizace závisí především na politických rozhodnutích, ochotě dále jej rozvíjet a zavádět a v neposlední řadě na materiálních, především finančních prostředcích, které do něj musí být investovány. Přitom je však třeba vzít v potaz, že uplatnění e-Governmentu je smysluplné právě jen tam, kde přináší výhody, zejména v podobě lepšího fungování správy, což není ve všech případech.

“E-Government” in European environment – summary:

“E-Government” has become a significant phenomenon in the area of public administration in the 21st century. Since it is strongly connected with computer technology, it needs specific legal regulation which, necessarily, penetrates regulation of traditional legal institutes. Its implementation occurs, of course, in legal framework but particular processes substantially depend on technological aspects, hence they differ from typical processes. Its further implementation depends especially on political decisions, willingness to develop it and last but not least, on material, financial means that must be invested. It always must be taken into consideration that application of “e-Government” makes sense only if it brings benefit, in particular in the form of better administration running, but it has not been always achieved.